Introducció a l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible

Les Veus de la República
Casa Orlandai, Barcelona
28 de Març del 2022

August Corrons (acorrons@uoc.edu)
Professor dels Estudis d'Economia i Empresa de la UOC
Director del Màster Universitari de Sostenibilitat i Gestió de la Responsabilitat Social de la UOC

Introducció a l'Agenda 2030 i els ODS

- Vint-i-cinc anys d'evolució:
  - Al món.
  - A Catalunya.
  - A Barcelona.
- Agenda 2030:
  - 3 dimensions.
  - 5 esferes.
  - 7 principis.
  - 17 objectius i 169 fites.
  - 232 indicadors.
- Localització de l'Agenda 2030.
- Conclusions.

Vint-i-cinc anys d'evolució: al món

- Dècada dels vuitanta del segle XX:
  - Procés de globalització i difusió informativa dels Mitjans de comunicació i les TIC.
  - Beneficis a curt termini, a nivell de reputació i imatge corporativa.
  - Codis de conducta i voluntarietat.
  - Accions socials i comunicatives, sense canvis organitzatius ni estratègics.

Vint-i-cinc anys d'evolució: al món

- Dècada dels vuitanta del segle XX:
  - Procés de globalització i difusió informativa dels Mitjans de comunicació i les TIC.
  - Beneficis a curt termini, a nivell de reputació i imatge corporativa.
  - Codis de conducta i voluntarietat.
  - Accions socials i comunicatives, sense canvis organitzatius ni estratègics.

- Informe Brundtland (Comissió Mundial sobre Medi Ambient i Desenvolupament, 1987).

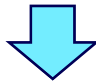
  "El desenvolupament sostenible és la satisfacció de les necessitats del present sense comprometre la capacitat de les generacions futures de satisfer les seves pròpies necessitats".

Vint-i-cinc anys d’evolució: al món

- Finals del segle XX:
  - Problemes socials, econòmics i mediambientals.
  - Gran preocupació entre els organismes públics.
  - Successió d’iniciatives que han derivat en una sensibilització i un marc legislatiu.
  - Vint-i-cinc anys d’evolució.

Vint-i-cinc anys d'evolució: al món

- Finals del segle XX:
  - Problemes socials, econòmics i mediambientals.
  - Gran preocupació entre els organismes públics.
  - Successió d'iniciatives que han derivat en una sensibilització i un marc legislatiu.
  - Vint-i-cinc anys d'evolució.

"La sostenibilitat és la satisfacció de les necessitats actuals sense comprometre la capacitat de les generacions futures de satisfer les seves, garantint l'equilibri entre el creixement econòmic, la cura del medi ambient i el benestar social".

Vint-i-cinc anys d'evolució: al món

- Pacte Mundial de Nacions Unides del Fòrum Econòmic Mundial de Davos (1999).
- Declaració del Mil·lenni (2000): aprovació dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni (ODM).
- Agenda 2030 (2015): aprovació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

United Nations
Global Compact

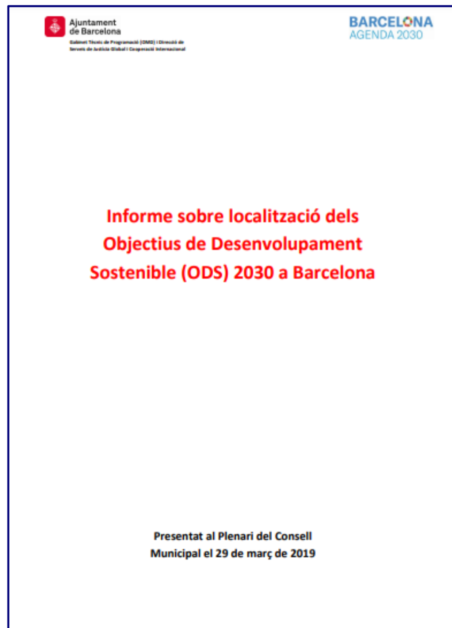

Vint-i-cinc anys d'evolució: a Catalunya

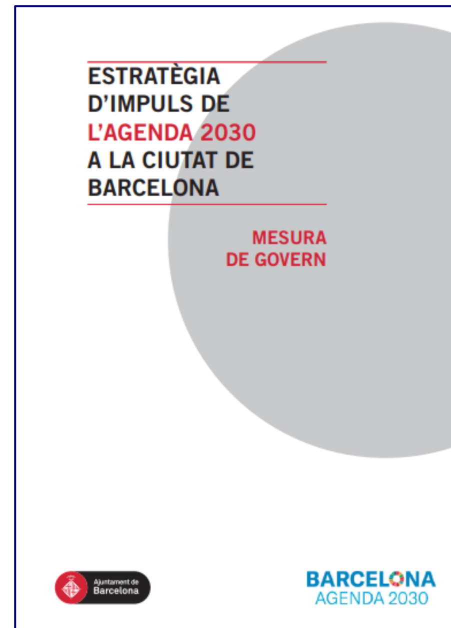
- 1998: creació del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya (CADS).
- 2015: creació d'un grup de treball interdepartamental sobre els ODS.
- 2016: compromís a desenvolupar un pla per adaptar l'Agenda 2030 a Catalunya.
- 2016: publicació de l'informe *L'Agenda 2030: transformar Catalunya, millorar el món*.
- 2017: redacció inicial del Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya.
- 2019: aprovació del Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya.
- 2020: aprovació de l'Acord Nacional per a l'Agenda 2030.
- 2020: presentació de l'Aliança Catalunya 2030.

Vint-i-cinc anys d'evolució: a Barcelona

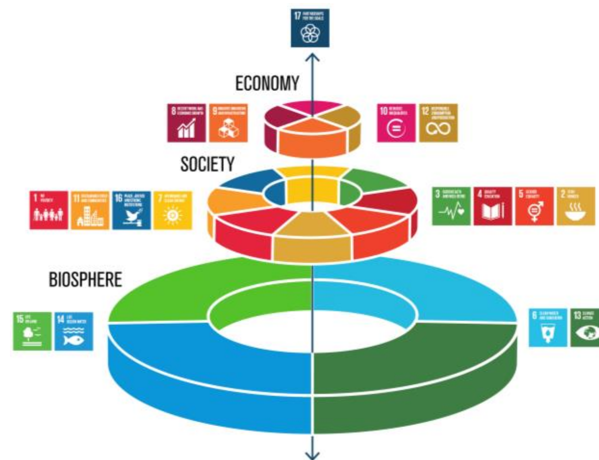

“Som nosaltres, els pobles, qui emprenem una transició global cap al 2030 on han de fer camí plegats els governs, els parlaments, el sistema de les Nacions Unides i altres institucions internacionals, les autoritats locals, els pobles indígenes, la societat civil, les empreses i el sector privat, la comunitat científica i acadèmica i el conjunt de la població”

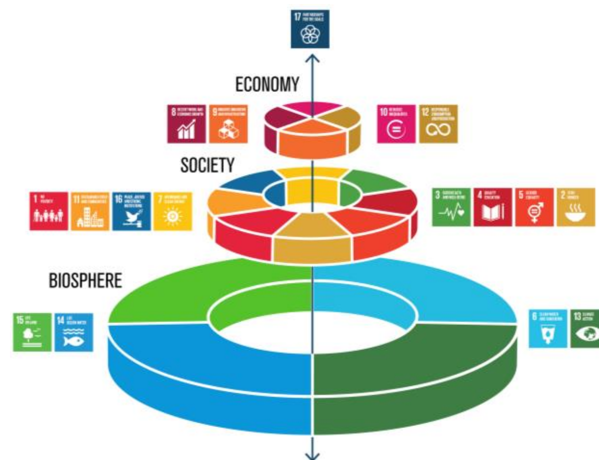
Agenda 2030: 3 dimensions

- L'Agenda 2030 estimula l'acció en tres dimensions:
  - Econòmica.
  - Social.
  - Mediambiental.

Agenda 2030: 3 dimensions

- L'Agenda 2030 estimula l'acció en tres dimensions:
  - Econòmica.
  - Social.
  - Mediambiental.
- En el cas de les organitzacions (Pacte Mundial):
  - Laboral.
  - Drets humans.
  - Medi ambient.
  - Lluita contra la corrupció.

NORMES LABORALS | LLUITA CONTRA LA CORRUPCIÓ | DRETS HUMANS | MEDI AMBIENT

1. Recolzar i respectar la protecció dels Drets Humans
2. No ser còmplices d'abusos en els Drets Humans
3. Respectar la llibertat d'associació i el reconeixement efectiu del dret a la negociació col·lectiva
4. Eliminar totes les formes de treballs forçats o obligatoris
5. Abolir de forma efectiva el treball infantil
6. Eliminar la discriminació amb el respecte a l'empleat i l'ocupació
7. Recolzar els mètodes preventius respecte als problemes ambientals
8. Adoptar iniciatives per promoure una major responsabilitat ambiental
9. Fomentar el desenvolupament i la difusió de tecnologies inofensives per al medi ambient
10. Treballar contra la corrupció en totes les seues formes

Agenda 2030: 5 esferes

- L’Agenda 2030 estimula l’acció en cinc esferes de vital importància:
  - Persones.
  - Planeta.
  - Prosperitat.
  - Pau.
  - Aliances.

Agenda 2030: 7 principis

- La implementació dels ODS es fomenta en 7 principis que n'han de garantir el seu èxit:
  - Universals, doncs impliquen tots els països.
  - Globals, doncs aborden els desafiaments locals, nacionals i transnacionals.
  - Integrals, doncs estan interconnectats en totes les seves dimensions i a tots els nivells.
  - Mesurables, doncs s'han de mesurar amb indicadors.
  - Ambiciosos, doncs no deixen enrere a ningú.
  - Inclusius, doncs impliquen tots els nivells de govern i totes les parts interessades.
  - Multidimensionals, doncs inclouen les tres dimensions del desenvolupament sostenible.

Agenda 2030: 17 objectius i 169 fites

- Els ODS aborden temàtiques molt àmplies: la fam, la pau, la salut, les desigualtats, la prosperitat econòmica, la protecció del planeta, la lluita contra el canvi climàtic, la inclusió, l'educació, el consum i la producció sostenible, la pobresa, els territoris, l'energia, i els pactes per millorar la governança.

Agenda 2030: 232 indicadors

- Segons el marc d'indicadors mundials per als ODS i les fites de l'Agenda 2030: els indicadors dels ODS han de desglossar-se, sempre que sigui pertinent, per ingressos, sexe, edat, raça, origen ètnic, estatus migratori, discapacitat i ubicació geogràfica, i d'altres característiques, de conformitat amb els Principis Fonamentals de les Estadístiques Oficials.

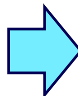
Objetivo 11. Lograr que las ciudades y los asentamientos humanos sean inclusivos, seguros, resilientes y sostenibles

11.1 De aquí a 2030, asegurar el acceso de todas las personas a viviendas y servicios básicos adecuados, seguros y asequibles y mejorar los barrios marginales	11.1.1 Proporción de la población urbana que vive en barrios marginales, asentamientos informales o viviendas inadecuadas
11.2 De aquí a 2030, proporcionar acceso a sistemas de transporte seguros, asequibles, accesibles y sostenibles para todos y mejorar la seguridad vial, en particular mediante la ampliación del transporte público, prestando especial atención a las necesidades de las personas en situación de vulnerabilidad, las mujeres, los niños, las personas con discapacidad y las personas de edad	11.2.1 Proporción de la población que tiene fácil acceso al transporte público, desglosada por sexo, edad y personas con discapacidad
11.3 De aquí a 2030, aumentar la urbanización inclusiva y sostenible y la capacidad para la planificación y la gestión participativas, integradas y sostenibles de los asentamientos humanos en todos los países	11.3.1 Relación entre la tasa de consumo de tierras y la tasa de crecimiento de la población 11.3.2 Proporción de ciudades que cuentan con una estructura de participación directa de la sociedad civil en la planificación y la gestión urbanas y funcionan con regularidad y democráticamente
11.4 Redoblar los esfuerzos para proteger y salvaguardar el patrimonio cultural y natural del mundo	11.4.1 Total de gastos per cápita destinados a la preservación, protección y conservación de todo el patrimonio cultural y natural, desglosado por fuente de financiación (pública y privada), tipo de patrimonio (cultural y natural) y nivel de gobierno (nacional, regional y local/municipal)
11.5 De aquí a 2030, reducir significativamente el número de muertes causadas por los desastres, incluidos los relacionados con el agua, y de personas afectadas por ellos, y reducir considerablemente las pérdidas económicas directas provocadas por los desastres en comparación con el producto interno bruto mundial, haciendo especial	11.5.1 Número de personas muertas, desaparecidas y afectadas directamente atribuido a desastres por cada 100.000 personas 11.5.2 Pérdidas económicas directas en relación con el PIB mundial, daños en la infraestructura esencial y número de

Localització de l'Agenda 2030

- Qui lidera l'Agenda 2030 i tot allò relacionat amb la seva implementació són els estats.
- En la majoria d'estats hi ha governs regionals que cal que s'hi involucrin.
- També cal arribar a l'àmbit local, on hi ha la informació de les demandes del territori, i on determinats ODS es podran assolir de manera més eficient i eficaç.

"A Catalunya, al voltant d'un 25% de la població es troba en risc de pobresa o exclusió social, el nombre de dones segueix essent menor a mesura que s'ascendeix en la carrera científica, i al voltant d'un milió de persones passen fam. Els 311 municipis de la província de Barcelona emeten anualment prop de 25 milions de tones de CO2"

Conclusions

- Set anys després de l'adopció de l'Agenda 2030, el món està experimentant una pandèmia sanitària amb grans impactes econòmics, socials i mediambientals.

Conclusions

- Set anys després de l'adopció de l'Agenda 2030, el món està experimentant una pandèmia sanitària amb grans impactes econòmics, socials i mediambientals.
  - Ha desencadenat una crisi sense precedents que ha tingut un impacte en tots els segments de la població, tots els sectors de l'economia i totes les àrees del món.

Conclusions

- Set anys després de l'adopció de l'Agenda 2030, el món està experimentant una pandèmia sanitària amb grans impactes econòmics, socials i mediambientals.
  - Ha desencadenat una crisi sense precedents que ha tingut un impacte en tots els segments de la població, tots els sectors de l'economia i totes les àrees del món.
  - Ha interromput el progrés en la consecució dels ODS, i en alguns casos ha revertit dècades de millores.

Conclusions

- Set anys després de l'adopció de l'Agenda 2030, el món està experimentant una pandèmia sanitària amb grans impactes econòmics, socials i mediambientals.
  - Ha desencadenat una crisi sense precedents que ha tingut un impacte en tots els segments de la població, tots els sectors de l'economia i totes les àrees del món.
  - Ha interromput el progrés en la consecució dels ODS, i en alguns casos ha revertit dècades de millores.
  - Ha posat en evidència una situació d'emergència climàtica i ambiental molt greu, que amenaça el present i el futur del planeta i dels milions persones que hi viuen.

Conclusions

- Set anys després de l'adopció de l'Agenda 2030, el món està experimentant una pandèmia sanitària amb grans impactes econòmics, socials i mediambientals.
  - Ha desencadenat una crisi sense precedents que ha tingut un impacte en tots els segments de la població, tots els sectors de l'economia i totes les àrees del món.
  - Ha interromput el progrés en la consecució dels ODS, i en alguns casos ha revertit dècades de millores.
  - Ha posat en evidència una situació d'emergència climàtica i ambiental molt greu, que amenaça el present i el futur del planeta i dels milions persones que hi viuen.
  - Ha posat de manifest que les desigualtats socials i econòmiques (entre els països, però també dins d'aquests) no fan més que créixer.

Conclusions

- Set anys després de l'adopció de l'Agenda 2030, el món està experimentant una pandèmia sanitària amb grans impactes econòmics, socials i mediambientals.
  - Ha desencadenat una crisi sense precedents que ha tingut un impacte en tots els segments de la població, tots els sectors de l'economia i totes les àrees del món.
  - Ha interromput el progrés en la consecució dels ODS, i en alguns casos ha revertit dècades de millores.
  - Ha posat en evidència una situació d'emergència climàtica i ambiental molt greu, que amenaça el present i el futur del planeta i dels milions persones que hi viuen.
  - Ha posat de manifest que les desigualtats socials i econòmiques (entre els països, però també dins d'aquests) no fan més que créixer.
  - Ha provocat la desaparició d'un gran nombre d'empreses, l'atur massiu i un elevat cost social entre aquells que es troben en pitjor situació.

Conclusions

- Si volem reduir la nostra vulnerabilitat i construir societats més igualitàries i inclusives que siguin més resistents enfront de les pandèmies, el canvi climàtic i al conjunt de desafiaments a què ens enfrontem, ja sabem com cal procedir: el full de ruta que representa l'Agenda 2030.

Introducció a l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible

Les Veus de la República
Casa Orlandai, Barcelona
28 de Març del 2022

August Corrons (acorrons@uoc.edu)
Professor dels Estudis d'Economia i Empresa de la UOC
Director del Màster Universitari de Sostenibilitat i Gestió de la Responsabilitat Social de la UOC

